

Pregled „travanjskog paketa mjera“ Vlade RH za pomoć gospodarstvu za vrijeme trajanja epidemije koronavirusa

Zbirni podatci

Datum objave: 06.04.2020

Autor: Ivan Vidás

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Pregled „travanjskog paketa mjera“ Vlade RH za pomoć gospodarstvu za vrijeme trajanja epidemije koronavirusa

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 2. travnja 2020. godine usvojila travanjski paket mjera za pomoć gospodarstvu za vrijeme trajanja epidemije koronavirusa. Travanjski paket mjera Vlade RH drugi je po redu set mjera za pomoć gospodarstvu, a rezultat je daljnjeg suzbijanja posljedica krize zbog pandemije koronavirusa, koje uključuju dodatne mjere za očuvanje radnih mjesta i pomoć gospodarstvu.

Naime, prvi set mjera za pomoć gospodarstvu zbog posljedica epidemije koronavirusa prihvaćen je na sjednici Sabora 19. ožujka 2020. Riječ je bila o ukupno 63 mjere predložene kroz 19 zakona, vrijedne 30 milijardi kuna, koje su, između ostaloga, uključivale odgodu plaćanja poreznih davanja, konkretno poreza na dohodak i poreza na dobit te doprinosa na plaće i to na tri mjeseca, uz mogućnost produženja na još tri, kao i financiranje 100 posto troška neto minimalne plaće radnika u iduća tri mjeseca, također uz mogućnost produženja.

Vlada RH je travanjski paket mjera razradila kroz nekoliko **zaključaka, odluka te dopuna, odnosno izmjena zakona koje je uputila u hitnu saborsku proceduru.** U petak, 3. travnja 2020. u Saboru se raspravljalo o prvoj grupi zakona iz travanjskog paketa mjera za pomoć gospodarstvu, odnosno o zakonskim rješenjima koja se odnose na financije te na turistički sektor. Drugu grupu zakona za pomoć gospodarstvu, vezanu za ministarstva unutarnjih poslova i poljoprivrede, Sabor je raspravljao u ponedjeljak, 6. travnja 2020., dok se o cijelom paketu **glasalo u utorak, 7. travnja 2020. godine.**

Dopunjeni su odnosno izmjenjeni sljedeći zakoni:

1. Opći porezni zakon,
2. Zakon o računovodstvu,
3. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu.
4. Zakon o poljoprivredi,
5. Zakon o putnim ispravama hrvatskih državljana,
6. Zakon o osobnoj iskaznici,

7. Zakon o sigurnosti prometa na cestama,
8. Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana,
9. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma,
10. Zakon o turističkoj pristojbi,
11. Zakon o pružanju usluga u turizmu,
12. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti,
13. Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci (EU),
14. Zakon o kreditnim institucijama (EU),
15. Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (EU),
16. Zakon o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (EU).

U nastavku pobliže donosimo pregled predloženih mjera.

Povećanje minimalne plaće na 4.000 kn neto

S ciljem očuvanja radnih mjesta odnosno isplate plaća radnicima, predloženo je da se postojeća mjera o isplati minimalne plaće od 3.250 kuna **za travanj i svibanj podigne na 4.000 kuna neto po radniku.** Uz to, **država će preuzeti teret plaćanja doprinosa na taj iznos,** što na 4.000 kuna neto iznosi još otprilike 1.460 kuna, dakle ukupno 5.460 kuna. Postojeću mjeru o isplati minimalne plaće od 3.250 kn za mjesec ožujak već koristi 65.000 tvrtki za 400.000 radnika, a predviđa se da bi ju moglo koristiti oko 600.000 radnika, što će državu za navedena tri mjeseca koštati 9,8 milijardi kuna.

Mjere u području javnih davanja

Novost u pogledu mjera koje se odnose na javna davanja predstavlja mogućnost otpisa poreza i doprinosa tvrtkama s padom prihoda većim od 50 posto. Naime, društva koja imaju prihod do 7,5 milijuna kuna (što je otprilike 93 posto poduzeća u RH), a imaju pad prihoda veći od 50 posto, **u potpunosti će biti oslobođene od plaćanja poreznih obveza** - poreza na dobit, poreza na dohodak i doprinosa u iduća tri mjeseca.

Društva čiji je prihod viši od 7,5 milijuna kuna (otprilike oko 7 posto poduzeća u RH), a koja imaju pad prihoda od 50 do 100 posto, oslobodit će se plaćanja poreza i doprinosa u iduća tri mjeseca **proporcionalno padu prihoda**. Dakle, ako je nekome prihod pao 75 posto, platit će 25 posto poreza i doprinosa. Poduzeća koja će imati pad prihoda od 20 do 50 posto, imaju kao i do sada **pravo na odgodu plaćanja poreza na dohodak, porez na dobit i doprinosa**, kao i pravo na naknadnu obročnu otplatu.

Svi porezni obveznici kojima je rad zabranjen, odnosno ako im je rad onemogućen ili znatno otežan bit će u cijelosti ili djelomično oslobođeni plaćanja javnih davanja koja dospijevaju tijekom travnja, svibnja i lipnja 2020. godine.

Plaćanje poreza na dodanu vrijednost po naplati računa

Do sada su, po naplaćenim računima, PDV plaćali samo mali poduzetnici (s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna). Novim mjerama predlaže se i za poduzeća koje imaju prihode veće od 7,5 milijuna kuna plaćanje PDV-a prilikom naplate fakture, a ne po izdavanju fakture. Prema tome, plaćanje PDV-a će se moći odgoditi sve dok se ne naplate izdani računi, kao što to sada važi za male poduzetnike.

Rok za predaju godišnjih financijskih izvještaja za 2019. godinu temeljem Zakona o računovodstvu odgađa se na 30. lipnja 2020. i ukida se obveza plaćanja naknade Financijskoj agenciji za objavu godišnjih financijskih izvještaja za 2019. godinu.

Nove mjere pomoći poljoprivrednicima

Osnovni cilj dopuna i izmjena **Zakona o poljoprivredi** je propisati mogućnost Ministarstvu poljoprivrede da u slučajevima više sile i izvanrednih okolnosti, u ovom slučaju okolnostima prouzročenima epidemijom COVID-19, može donijeti posebnu odluku o odgodi roka za povrat sredstava u slučaju nemogućnosti naplate duga. Potrebno je osigurati mogućnost korisniku da podnese Agenciji za plaćanja zahtjev za plaćanja duga na rate i nakon isteka roka za povrat sredstava, pod uvjetom da zadnja rata ima dospijeće najkasnije 3 godine od roka za povrat sredstava propisanog odlukom.

Također, za vrijeme trajanja epidemije COVID-19, koja uzrokuje nagle i nepredvidive promjene u ponudi i potražnji za poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima te tržišne poremećaje, javni naručitelj će poljoprivredne i prehrambene proizvode naručivati od gospodarskih subjekata, obvezno primjenjujući kriterije koji se odnose na kvalitetu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, veću svježinu ili niže opterećenje okoliša u pogledu kraćeg prijevoza, bez obzira na vrstu postupka javne nabave. U svrhu plasmana istih, Ministarstvo poljoprivrede će izraditi nacionalnu online platformu - digitalnu tržnicu - na kojoj će se ponuditelji poljoprivredno prehrambenih proizvoda izlistavati, te na taj način olakšati javnim naručiteljima pronalaženje dobavljača i omogućiti kupoprodaju domaćih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Malim mljekarama ponuđena je izvanredna pomoć otkupom svih

njihovih tržišnih viškova, s obzirom na otežan pristup tržnicama i na nemogućnost prodaje mlijeka u specijaliziranim zatvorenim subjektima. **Izvanredna mjera otkupa mlijeka** odnosi se na male mljekare, koje otkupljuju do 14 milijuna litara mlijeka godišnje. U Hrvatskoj trenutno posluje 28 takvih malih mljekara. Otkupljeni proizvodi ustupit će se posrednicima u lancu doniranja hrane registriranim u Registru posrednika u doniranju hrane Ministarstva poljoprivrede, a koji će tijekom trajanja ove krize organizirano donirati mliječne proizvode, hranu i druge potrepštine potrebitima. Provedba privremene izvanredne mjere pomoći malim mljekarama s problemima u poslovanju uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 vrijedna je 2,5 milijuna kuna.

Usvojenim **Programom potpore primarnim poljoprivrednim proizvođačima u sektoru biljne proizvodnje i sektoru stočarstva u 2020. godini**, vrijednim 53 milijuna kuna, cilj je održati zaposlenost te postojeću razinu proizvodnje na malim poljoprivrednim gospodarstvima u sektoru voća i povrća, cvijeća, sektoru sjemena, kao i proizvodnje biljnog reprodukciskog materijala te u stočarskim podsektorima govedarstva, svinjogojstva, konjogojstva, ovčarstva, kozarstva i peradarstva, a zbog osiguravanja kontinuirane opskrbe stanovništva hranom i potpore primarnim proizvođačima uslijed usporavanja gospodarskih aktivnosti uzrokovanih pandemijom virusa COVID-19.

Program “COVID-19 zajam za obrtna sredstva”

Jedna od predloženih mjera kojima se nastoji pomoći mikro, malim i srednjim subjektima malog gospodarstva je Program “COVID-19 zajam za obrtna sredstva”. Program je namijenjen subjektima malog gospodarstva koji su pogođeni pandemijom koronavirusa, a isti je u cijelosti financiran iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj. Na temelju navedenog Programa **HAMAG-BICRO će mikro, malim i srednjim subjektima malog gospodarstva izravno odobravati zajmove za obrtna sredstva**. Cilj Programa je osigurati dodatnu likvidnost mikro, malim i srednjim subjektima malog gospodarstva uz smanjenje kamatne stope i smanjenje razine potrebnih sredstava osiguranja. Program važi do iskorištenja sredstava, a najkasnije do 31. prosinca 2020. godine.

Navedenim Programom definirani su uvjeti za zajmove mikro, malim i srednjim subjektima malog gospodarstva kao ciljnoj skupini Programa. Pa tako iznosi zajmova su do 750 tisuća kuna za obrtna sredstva, s kamatnom stopom od 0,25 posto, počekom od 12 mjeseci, uz maksimalan rok otplate od pet godina uz skraćenu proceduru obrade zahtjeva i bez plaćanja bilo kakve dodatne naknade. Krajnji korisnik mora dokazati da je koronavirus imao negativan utjecaj na poslovanje u vidu pada prihoda od minimalno 20% u prvom kvartalu ili jednakog predviđenog pada prihoda u narednim kvartalima 2020. godine uslijed jednog ili više razloga:

- otkazivanja ugovornih poslova i/ili narudžbi, rezervacija, eventa, kongresa i sl.,

- nemogućnosti ili otežane isporuke naručenih i proizvedenih

roba, odnosno nemogućnosti izvršenja ugovorenih radova ili usluga i sl.,

- nemogućnosti ili otežane mogućnosti kupnje sirovina, repromaterijala, alata i strojeva neophodnih za poslovanje i sl.

- ili drugi razlozi koje je moguće dokazati (npr. mjesečni ili kvartalni PDV obrasci iz kojih je vidljivo smanjenje vrijednosti izlaznih računa), ovisno o specifičnosti pojedine djelatnosti.

Izmjene turističkih zakona za financijsko rasterećenje turističkog sektora

Vlada RH je predložila izmjene i dopune četiri turistička zakona s ciljem financijskog rasterećenje turističkog sektora i mogućnosti brzog donošenja odluka. Riječ je Zakonima o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, turističkoj pristojbi, pružanju usluga u turizmu i o ugostiteljskoj djelatnosti. Uz to, dopunjene su Uredba o postupku, načinu i uvjetima za dobivanje koncesije na turističkom zemljištu u kampovima u suvlasništvu RH, kao i Uredba o načinu, postupku i uvjetima procjene vrijednosti i prodaje turističkog zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave te načinu, postupku i uvjetima za dobivanje koncesije na preostalom turističkom zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Najvažnija izmjena **Zakona o pružanju usluga u turizmu** odnosi se na putničke agencije, odnosno raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu u uvjetima posebnih okolnosti zbog nerealiziranog putovanja. To je uređeno tako da se stavlja moratorij na raskid ugovora s putničkom agencijom za nerealizirana putovanja u trajanju od 180 dana od završetka izvanrednih okolnosti. Putničke agencije u toj situaciji, umjesto povrata novca, mogu nuditi vaučere koji će biti osigurani policom osiguranja, čime su zaštićena prava potrošača, tj. ako netko tko je uplatio aranžman nakon 180 dana nije mogao ili htio to iskoristiti, moći će dobiti povrat novca za putovanje.

Izmjenama i dopunama **Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti** do kraja 2021. predlaže se produženje roka važenja privremenih rješenja za ugostiteljske i objekte u domaćinstvu te na OPG-ovima. Tu se radi o objektima koji su dobili privremena rješenja, jer još nemaju rješenje o legalizaciji, ali su za to predali zahtjev u roku.

Dopunama **Zakona o turističkoj pristojbi** daje se ovlaštenje Vladi da uredbom, u uvjetima posebnih okolnosti, drugačije uredi pitanja koja se odnose na visinu turističke pristojbe i rokove uplate, kao i da uredbom može prenamijeniti sredstva Fonda za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent te Fonda za udružene turističke zajednice.

Zakonske izmjene za mogućnost većeg zaduženja

Vlada RH je Saboru uputila i izmjene **Zakona o izvršenju državnog proračuna za 2020. godinu**, koje omogućuju dodatno zaduživanje za saniranje posljedica epidemije koronavirusa i za provedbu mjera za pomoć gospodarstvu. Naime, Zakonom o izvršavanju proračuna u ovoj godini bilo je utvrđeno da se država na domaćem

i inozemnom tržištu može zadužiti do 26,86 milijardi kuna, no predloženim izmjenama bi se država u ovim novim okolnostima mogla zadužiti i iznad tog iznosa. Također se omogućava i dodatno zaduživanje izvanproračunskih korisnika, a suglasnost za dodatno zaduživanje i njima i ministru financija davat će Vlada.

Produljenje trajanja izdanih osobnih isprava i drugih dozvola

Kako bi se što više umanjili socijalni kontakte sa službenim osobama u policijskim upravama, u situaciji suzbijanja širenja koronavirusa, Vlada RH je u hitnu saborsku proceduru uputila dopune Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana, Zakona o osobnoj iskaznici, Zakona o sigurnosti prometa na cestama te Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana.

Dopunama **Zakona o osobnoj iskaznici** predlaže se da se građanima omogući korištenje ranije izdane osobne iskaznice, koja bi se smatrala valjanom najdulje 30 dana od dana prestanka epidemije, te bi im se omogućilo u istom roku i preuzimanje izdanih osobnih iskaznica.

Dopunom **Zakona o sigurnosti prometa na cestama** predlaže se da vozači za vrijeme trajanja epidemije, a najdulje 30 dana od dana prestanka epidemije, ne moraju podnositi zahtjev za izdavanje nove vozačke dozvole zbog prestanka važenja ranije izdane vozačke dozvole. Ranije izdana vozačka dozvola smatrala bi se valjanom najdulje 30 dana od dana prestanka epidemije te se predlaže da se omogući građanima i da pojedine radnje koje su dužni učiniti u određenom roku, kao što su odjava vozila kojeg privremeno ili trajno neće koristiti, preuzimanje izrađene vozačke dozvole, obavljanje izvanrednog nadzornog pregleda i dr. mogu poduzeti također najdulje 30 dana od dana prestanka epidemije.

Prijedlogom dopuna ovoga zakona nije obuhvaćen tehnički aspekt vozila, odnosno ispitivanje tehničke ispravnosti vozila i registracija vozila, koje će građani i gospodarski subjekti i dalje obavljati u propisanim rokovima iz razloga sigurnosti prometa na cestama odnosno nastojanja da u prometu sudjeluju tehnički pregledana i ispravna vozila.

Dopunama **Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana** omogućilo bi se vlasnicima oružja korištenje ranije izdanih oružnih listova koji bi se smatrali valjanima najdulje 30 dana od dana prestanka epidemije. Također se omogućuje da određene radnje koje su dužni poduzeti u rokovima propisanim zakonom, kao što su podnošenje zahtjeva za izdavanje oružnog lista za nabavljeno oružje, dostavljanje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti ili isprave da raspolažu tehničkim znanjem i vještinom za pravilnu uporabu oružja i poznavanja propisa koji se odnose na posjedovanje oružja i sl., poduzmu najdulje 30 dana od dana prestanka epidemije.

Dopunom **Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana** predlaže se da se građanima za vrijeme trajanja epidemije omogući korištenje putovnice kojoj je istekao rok važenja, a najdulje 30 dana od dana prestanka epidemije prvenstveno radi povratka u Hrvatsku hrvatskih državljana kojima putovnica istekne za vrijeme trajanja epidemije, a nalaze se u inozemstvu.

Navedene mjere predstavljaju iskorak dalje u pomoći svim poduzetnicima i gospodarstvenicima za očuvanje radnih mjesta i poticanje gospodarskih aktivnosti koje su usporene ili potpuno zaustavljene radi posljedica pandemije koronavirusa. Predloženo je niz konkretnih mjera, a slijedi tek vidjeti kako će o njima biti raspravljeno i izglasano u Saboru te hoće li u potpunosti biti prihvaćene.

Ivan VIDAS, struč. spec. oec.